

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.9.2019
COM(2019) 432 final

2019/0204 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den associeringskommitté som inrättats genom Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan, när det gäller informationsutbyte för att utvärdera effekterna av avtalet genom skriftväxling om ändring av associeringsavtalet

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Det här förslaget avser ett beslut om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den associeringskommitté som inrättats genom Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan¹, när det gäller det planerade antagandet av ett beslut om informationsutbyte för att utvärdera effekterna av avtalet genom skriftväxling av den 25 oktober 2018 om ändring av associeringsavtalet²

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Associeringsavtalet EU-Marocko

Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan (nedan kallat *associeringsavtalet*) inrättade ett frihandelsområde för Europeiska unionen och Marocko med hjälp av ömsesidig liberalisering av tullar på handeln inom industri, jordbruk och fiske. Avtalet upprättar ett frihandelsområde som ger Marocko mycket omfattande förmånstillträde till marknaden i EU. Avtalet trädde i kraft den 1 mars 2000.

Genom rådets beslut (EU) 2019/217 av den 28 januari 2019³ godkände rådet ingående av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan i syfte att utvidga tullförmånerna enligt associeringsavtalet till att omfatta produkter med ursprung i Västsahara.

2.2. Associeringskommittén EU–Marocko

Associeringskommittén EU-Marocko är en instans som inrättats genom associeringsavtalet och som ansvarar för genomförandet av avtalet. Kommittén har även beslutsrätt när det gäller förvaltningen av avtalet. Associeringskommittén ska utarbeta sina beslut i samförstånd mellan parterna. Mellan mötena får kommittén, om båda parter är överens, fatta beslut genom skriftligt förfarande.

2.3. Akt som planeras av associeringskommittén EU–Marocko

Associeringskommittén EU-Marocko ska anta ett beslut (nedan kallat *den planerade akten*) om formerna för den utvärdering av avtalets effekter som godkändes av rådet den 28 januari 2019, särskilt med avseende på hållbar utveckling, bland annat när det gäller fördelar för den berörda befolkningen och utvinning av naturresurser i Västsahara. Antagandet bör ske senast två månader efter avtalets ikraftträdande.

Den planerade akten har till syfte att fastställa formerna för informationsutbytet mellan parterna för att möjliggöra en utvärdering av effekterna av att tullförmånerna enligt associeringsavtalet utvidgas till att omfatta Västsahara.

Den planerade akten kommer att bli bindande för parterna i enlighet med artikel 83.2 i avtalet, där följande föreskrivs: ”Beslut skall fattas i samförstånd mellan parterna och vara bindande för de parter som skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för dess genomförande”.

---

¹ EGT L 70, 18.3.2000, s. 2.

² EUT L 34, 6.2.2019, s. 4.

³ EUT L 34, 6.2.2019, s. 1.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Sedan associeringsavtalet trädde i kraft har handelsförmånerna enligt avtalet i praktiken tillämpats på produkter med ursprung i Västsahara, ett icke självständigt territorium. I dom av den 21 december 2016 i mål C-104/16 P⁴ slog Europeiska unionens domstol fast att det associeringsavtal som ingåtts mellan unionen och Marocko inte är tillämpligt på Västsahara.

Därmed var det inte längre möjligt att i praktiken fortsätta tillämpa handelsförmånerna enligt avtalet på produkter med ursprung i Västsahara. Däremot kan bilaterala avtal mellan Europeiska unionen och Marocko på vissa villkor utvidgas till att omfatta Västsahara, under förutsättning att det finns en lämplig rättslig grund.

Den 29 maj 2017 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar i syfte att tillhandahålla en rättslig grund för beviljande av förmånsbehandling för produkter med ursprung i Västsahara, och antog förhandlingsdirektiv. Två förhandlingsomgångar ägde rum år 2017. Chefsförhandlarna paraferade utkastet till avtal den 31 januari 2018. Avtalet undertecknades av parterna den 25 oktober 2018. Den 28 januari 2019 antog rådet efter Europaparlamentets godkännande ett beslut om ingående av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan, vilket därmed gav en rättslig grund för att bevilja samma tullförmåner för produkter med ursprung i Västsahara som produkter med ursprung i Marocko.

Ändringen av de berörda protokollen till associeringsavtalet gör det även möjligt att bevilja tullförmåner på grundval av en utvärdering av fördelarna för lokalbefolkningen och av respekten för de mänskliga rättigheterna.

Såsom rådet begärt i de förhandlingsdirektiv som antogs den 29 maj 2017 har kommissionen utvärderat hur avtalet skulle kunna inverka på hållbar utveckling, bland annat när det gäller fördelar för den berörda befolkningen och utvinning av naturresurser i Västsahara (nedan kallat *de berörda territorierna*). Utvärderingen avser bland annat handelsflödena med Västsahara, närmare bestämt av fiskeriprodukter, jordbruksprodukter och fosfat. Den grundas både på en analys av hittills tillgängliga uppgifter och på en framtidsprognos. Utvärderingen visade att tullförmåner enligt associeringsavtalet mellan EU och Marocko inverkar positivt på den berörda befolkningen och att denna effekt torde kvarstå eller till och med öka i framtiden. Utvärderingen av effekterna nämns i kommissionens och Europeiska utrikestjänstens rapport av den 11 juni 2018⁵ om fördelarna för befolkningen i Västsahara, och om samrådet med denna befolkning, vad gäller utvidgningen av tullförmånerna till att omfatta produkter med ursprung i Västsahara.

För att övervaka avtalets effekter på den berörda befolkningen och utvinningen av naturresurser i de berörda territorierna föreskrivs det uttryckligen i avtalet en lämplig ram och ett förfarande som ger parterna möjlighet att med hjälp av regelbundet informationsutbyte utvärdera avtalets inverkan under dess genomförande. Europeiska unionen och Marocko har enats om att minst en gång om året ömsesidigt utbyta information i den associeringskommitté

⁴ Domstolens dom av den 21 december 2016, rådet/Front Polisario, C-104/16 P, ECLI:EU:C:2016:973.

⁵ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar (SWD (2018) 346 final) som åtföljer förslaget till rådets beslut om ingående av avtalet genom skriftväxling mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan (COM(2018) 481 final).

som inrättats genom associeringsavtalet mellan EU och Marocko. Syftet med det här förslaget är att fastställa de närmare formerna för den utvärdering som avses i avtalet så att associeringskommittén kan anta dem.

Syftet med informationsutbytet är detsamma som i den tidigare nämnda rapporten från kommissionen och Europeiska utrikestjänsten.

När det gäller effekterna på territoriernas ekonomi avser hittills tillgängliga uppgifter huvudsakligen jordbruk och fiske, medan tullförmånerna avser alla produkter. Därför kan de upplysningar som bör utbytas förändras med hänsyn till hur verksamheten i Västsahara utvecklas. Utbytet begränsas för övrigt inte enbart till ekonomiska frågor (fördelar i strikt bemärkelse) utan bör göra det möjligt att göra en bredare utvärdering även av hållbar utveckling och effekterna på utvinningen av naturresurser.

Utöver det informationsutbyte som föreskrivs i avtalet har Marocko åtagit sig att inrätta ett system för insamling av statistik om exporten till EU av produkter med ursprung i Västsahara, statistik som varje månad kommer att ställas till förfogande för kommissionen och medlemsstaternas tullförvaltningar.

Genom uttrycket ”ömsesidigt” i avtalet från den 25 oktober 2018 betonas det att informationsutbytet inte är enkelriktat. Marocko kan därför begära upplysningar från Europeiska unionen, ur befintliga informationssamlingar, om tillverkning av eller handel med vissa produktkategorier av intresse för Marocko.

Det här förslaget är förenligt med nuvarande handelspolitik. Det ligger också i linje med de allmänna målsättningarna för unionens grannskapspolitik och unionens övergripande politik med avseende på Marocko, som syftar till att stärka ett privilegierat partnerskap med landet, utan att föregripa resultatet av FN:s process avseende Västsahara.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas när det gäller ”fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”.⁶

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Associeringskommittén EU–Marocko är en instans som inrättats genom överenskommelse, i det föreliggande fallet genom Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Marocko, å andra sidan.

---

⁶ Domstolens dom av den 7 oktober 2014 i mål C-399/12, Tyskland mot rådet (OIV), ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

Den akt som ska antas av associeringskommittén är en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att bli bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 83 i associeringsavtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två element varav det ena syftet eller elementet är det huvudsakliga, medan det andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller dominerande syftet eller elementet.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Syftet och innehållet i den planerade akten avser huvudsakligen den gemensamma handelspolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207.3 och 207.4 första stycket i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 207.4 första stycket i EUF-fördraget, jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom associeringskommitténs beslut kommer att komplettera associeringskommitténs arbetsordning bör akten offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i den associeringskommitté som inrättats genom Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan, när det gäller informationsutbyte för att utvärdera effekterna av avtalet genom skriftväxling om ändring av associeringsavtalet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.3 och 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan (nedan kallat *associeringsavtalet*) ingicks på unionens vägnar genom rådets och kommissionens beslut 2000/204/EG, EKSG⁷ av den 24 januari 2000 och trädde i kraft den 1 mars 2000.
- (2) Genom rådets beslut (EU) 2019/217 av den 28 januari 2019 godkändes ingåendet mellan Europeiska unionen och Konungariket Marocko av avtalet genom skriftväxling om ändring av protokoll nr 1 och nr 4 till associationsavtalet (nedan kallat *ändringen av protokoll 1 och 4*)⁸ i syfte att utvidga tullförmånerna enligt associeringsavtalet till att omfatta produkter med ursprung i Västsahara.
- (3) I enlighet med artikel 81 i associeringsavtalet inrättas en associeringskommitté med ansvar för förvaltningen av avtalet. Enligt artikel 83 i associeringsavtalet ska associeringskommittén ha befogenhet att besluta i fråga om förvaltningen av avtalet liksom på de områden beträffande vilka associeringsrådet har delegerat sina befogenheter till den.
- (4) Inom två månader efter det att ändringarna av protokoll 1 och 4 trätt i kraft ska associeringskommittén anta ett beslut om formerna för utvärderingen av avtalets effekter, särskilt med avseende på hållbar utveckling, bland annat när det gäller fördelar för den berörda befolkningen och utvinning av naturresurser i Västsahara (nedan kallat *de berörda territorierna*).
- (5) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i associeringskommittén, eftersom beslutet kommer att vara rättsligt bindande för unionen.

---

⁷ EGT L 70, 18.3.2000, s. 1.

⁸ EUT L 34, 6.2.2019, s. 4.

- (6) För att övervaka avtalets effekter på den berörda befolkningen och utvinningen av naturresurser i de berörda territorierna föreskrivs det uttryckligen i avtalet en lämplig ram och ett förfarande som ger parterna möjlighet att med hjälp av regelbundet informationsutbyte utvärdera avtalets inverkan under dess genomförande. Europeiska unionen och Marocko har enats om att minst en gång om året ömsesidigt utbyta information i den associeringskommitté som inrättats genom associeringsavtalet mellan EU och Marocko. Därför bör de närmare formerna för utvärderingen fastställas så att associeringskommittén kan anta dem.
- (7) Syftet med informationsutbytet är detsamma som i kommissionens och Europeiska utrikestjänstens rapport av den 11 juni 2018 om fördelarna för befolkningen i Västsahara, och om samrådet med denna befolkning, vad gäller utvidgningen av tullförmånerna till att omfatta produkter med ursprung i Västsahara⁹.
- (8) I fråga om effekterna på territoriernas ekonomi avser hittills tillgängliga uppgifter huvudsakligen jordbruk och fiske, medan tullförmånerna avser alla produkter. Därför kan de upplysningar som bör utbytas förändras med hänsyn till hur verksamheten i Västsahara utvecklas. Utbytet begränsas för övrigt inte enbart till ekonomiska frågor (fördelar i strikt bemärkelse) utan bör göra det möjligt att göra en bredare utvärdering även av hållbar utveckling och effekterna på utvinningen av naturresurser.
- (9) Marocko har även åtagit sig att inrätta ett system för insamling av statistik om exporten till EU av produkter med ursprung i Västsahara, statistik som varje månad kommer att ställas till förfogande för kommissionen och medlemsstaternas tullförvaltningar.
- (10) Marocko får begära upplysningar från Europeiska unionen, ur befintliga informationssamlingar, om tillverkning av eller handel med vissa produktkategorier av intresse för Marocko.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid mötet i associeringskommittén EU-Marocko, som inrättades i enlighet med artikel 81 i Europa–Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan och Konungariket Marocko, å andra sidan, bygger på det förslag till associeringskommitténs beslut som fogas till det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna och kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*

⁹

SWD (2018) 346 final.